

Handläggare
Linn Byström
08-535 312 76
Linn.Bystrom@huddinge.se

Vård- och omsorgsnämnden

Nytt serviceboende enligt LSS i egen regi

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att starta ett nytt serviceboende enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) utifrån förvaltningens beskrivna behov.
2. Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag om att detta serviceboende ska drivas i kommunens egen regi.
3. Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till avsteg från det av nämnden tidigare antagna lokal- och funktionsprogram för bostad med särskild service enligt LSS för personer med funktionsnedsättning i Huddinge kommun.

Sammanfattning

I takt med att Huddinges befolkning har ökat, har även målgruppen personer med funktionshinder tillhörande lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ökat. För att möta det ökade behovet, köper vård- och omsorgsnämnden i dagsläget ett antal externa boendeplatser inom LSS vilket är kostnadsdrivande för kommunen.

Socialförvaltningen har undersökt möjligheten att starta ett serviceboende enligt LSS 9 § 9 på Södalsvägen 14–16 belägen nära Huddinge centrum. Lokalerna på Södalsvägen (12 lägenheter och gemensamhetsutrymme) står idag tomma och bedöms vara väl lämpade som serviceboende för tilltänkt målgrupp. Personer inom målgruppen bedöms kunna gynnas av den geografiska närheten till personalstöd och gemensamma utrymmen som lokalen kan erbjuda.

Det planerade serviceboendet följer i huvudsak och i tillämpliga delar Huddinge kommuns lokal- och funktionsprogram för bostad med särskild service enligt LSS (bilaga 5). Avsteg till en lägre verksamhetsklass för brandskydd än den som är angiven i programmet föreslås då den tilltänkta målgruppen själva har förutsättningar att sätta sig i säkerhet.

Det nya serviceboendet beräknas vara klart vid årsskiftet 2022/2023.

Socialförvaltningen kan då erbjuda personer, som idag har en extern placering, serviceboende på hemmaplan. Genomsnittskostnaden för en extern placering i

jämförelse med en servicelägenhet i egen regi på hemmaplan är cirka 1 900 kronor högre per dygn.

Socialförvaltningen anser att föreslaget serviceboende uppfyller behovet för den tilltänkta målgruppen. Tidsperspektivet och de ekonomiska besparingarna gör att förvaltningen föreslår att det tilltänkta serviceboendet ska drivas i kommunal regi med avsteg från lokal- och funktionsprogram enligt förslag till beslut.

Beskrivning av ärendet

En bostad för vuxna enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), kan vara utformad på olika sätt. Personer tillhörande målgruppen erbjuds i regel bostad med särskild service enligt LSS i form av serviceboende eller gruppboende.

Ett gruppboende kan erbjudas personer som har så stora behov av tillsyn och omvårdnad, att det är nödvändigt att personal finns till hands hela tiden. Ett gruppboende består av ett mindre antal lägenheter som är samlade kring gemensamma utrymmen. En fast personalgrupp ska täcka de boendes hela stödbehov inklusive fritidsintressen.

Ett serviceboende består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och en fast personalgrupp. Lägenheterna är anpassade efter den enskildes behov och ligger oftast i samma eller kringliggande hus. Varje individ ska erbjudas stöd i den egna lägenheten i den omfattning som hen behöver.

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att starta ett nytt serviceboende enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) utifrån förvaltningens beskrivna behov.

Kommunens behov av gruppboenden och serviceboenden

I takt med att Huddinges befolkning har ökat, har även målgruppen personer med funktionshinder tillhörande LSS ökat. Socialförvaltningen har vid flera tillfällen lyft det ökade behovet av gruppboenden och serviceboenden i kommunen. I *Huddinge kommuns Lokalresursplan 2021* (bilaga 1) visar vård- och omsorgsnämndens lokalbehovsprognos på ett behov av åtta nya LSS-boenden under den närmaste tioårsperioden.

I *Socialförvaltningens lokalprognos för 2022*¹ (bilaga 2), liksom i kommunens reviderade *Lokalresursplan för perioden 2023–2030*² (bilaga 3) beräknas inflödet motsvara åtta till nio nya personer per år, medan utflödet beräknas ligga på cirka fyra personer per år. Det betyder att målgruppen beräknas växa med fyra till fem nya individer per år.

I nuläget har socialförvaltningen ett antal personer med beviljat boende enligt LSS i extern regi. Bedömning har gjorts att flera av dessa skulle kunna erbjudas boende i den egna kommunen om möjlighet fanns. Utifrån nuvarande externa placeringar och den prognosticerade volymökningen skulle kommunen behöva två

¹ Diarienummer VON-2021/1173.181,

² Diarienummer KS-2022/1466.182

nya gruppboenden 2023 med sex lägenheter vardera och därefter ett gruppboende per år fram till 2030, samt ett nytt serviceboende med tolv lägenheter per år fram till och med 2024, och därefter ett vart tredje år till 2030.

Nytt serviceboende

Socialförvaltningen har i nuläget identifierat ett antal personer som har ett större behov av geografisk närhet till personalstöd och gemensamma lokaler än vad som traditionellt erbjuds i ett serviceboende. Risken är annars att personerna försämrats i sitt mående till följd av en ökad isolering. Däremot har personerna inte en fysisk begränsning eller ett så pass omfattande omvårdnadsbehov att man behöver erbjudas plats i ett gruppboende.

I dagsläget finns möjlighet att starta ett serviceboende enligt LSS 9 § 9 på Södalsvägen 14–16 belägen nära Huddinge centrum. Lokalerna på Södalsvägen (12 lägenheter och gemensamhetsutrymme) står idag tomma och är väl lämpade som serviceboende utifrån ovan beskrivna behov. Lägenheterna ligger i rad på samma våningsplan med närhet till de gemensamma utrymmena och personal. Socialförvaltningen har tagit fram *Förfrågan att inrymma nytt serviceboende LSS i lokaler på Södalsvägen 14–16* (bilaga 4).

- Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag om att detta serviceboende ska drivas i kommunens egen regi.

Till följd av att det inom den egna kommunen saknats service- och gruppboendestäder för att möta de ökade volymerna, har externa placeringar behövt köpas vilket innebär en ökad kostnad för kommunen.

Socialförvaltningen har i nuläget ett antal personer placerade externt som bedöms kunna flytta hem till kommunens verksamhet i egen regi enligt ovan beskrivna målgrupp.

Vid jämförelse av genomsnittskostnaden per person för placeringskostnader ligger ersättningen till serviceboendestäder i kommunens egen regi på 1 337 kronor per dag och på 3 258 kronor per dag för extern regi. Det innebär att den genomsnittliga merkostnaden per år för en extern placering är cirka 700 000 kronor jämfört med placering i egen regi.

En ytterligare anledning till att förslaget serviceboende bör drivas i kommunens egen regi är tidseffektiviseringen. En upphandling av en extern entreprenör beräknas ta minst 12 månader. Då den tilltänkta lokalen redan finns tillgänglig, kan boendet tas i bruk snabbare om verksamheten startas i egen regi, än om boendet ska drivas på entreprenad.

Ekonomiska konsekvenser

I uppskattningen om totalkostnad för den tilltänkta verksamheten har jämförelse gjorts med ett befintligt boende Södalsvägen som är det serviceboende med motsvarande stödbehov som den tilltänkta verksamheten och omfattar 13 lägenheter. Den totala årsbudgeten för denna enhet ligger 2022 på 7,4 miljoner kronor för drift- och personal.

Vid cirka sex brukare som erbjuds serviceboende i egen regi i stället för köp av extern plats, täcks denna kostnad.

Då det tilltänkta serviceboendet på Sjödalsvägen planeras att rymma elva lägenheter, innebär det en besparing för kommunen om cirka sex miljoner kronor på ett helårsperspektiv. Detta förutsatt att de som erbjuds serviceboende på Sjödalsvägen, annars skulle ha erbjudits serviceboende genom köp av externa platser.

Utifrån den prognosticerade volymökningen av personer inom målgruppen är en fortsatt tillgång på nya serviceboenden och gruppboenden på hemmaplan en förutsättning för att kommunen inte på sikt ska behöva köpa externa platser för att täcka behovet.

Förvaltningen uppskattar att serviceboendet kommer att vara fullbelagd till årsskiftet förutsatt att verksamheten kan iordningställas och möbleras under hösten.

Initialt kommer verksamheten att ha en ökad kostnad för iordningställande av lokal gällande möbler och material för att kunna bedriva verksamhet. Denna engångskostnad beräknas ligga på ca 150-200 tkr och inryms i vård- och omsorgsnämndens investeringsbudget.

- Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till avsteg från det av nämnden tidigare antagna lokal- och funktionsprogram för bostad med särskild service enligt LSS för personer med funktionsnedsättning i Huddinge Kommun.

Juridiska konsekvenser

Huddinge kommun har ett *Lokal- och funktionsprogram för bostad med särskild service enligt LSS* (Bilaga 5). Programmet är antaget i oktober 2015³ av socialnämnden som då ansvarade för funktionshinderomsorgen.

Lokal- och funktionsprogrammet reglerar bostädernas utformning och ska fungera som riktlinje vid ombyggnad, tillbyggnad och nybyggnad. Programmet är framtaget för gruppboenden enligt LSS, och ska även användas som utgångspunkt vid utformningen av ett serviceboende och anpassas utifrån aktuell verksamhet. I ett serviceboende behöver inte lägenheterna ligga i direkt anslutning till gemensamhets- och personalutrymmet.

Programmet utgår bland annat från Boverkets verksamhetsklasser⁴ som reglerar byggregler beroende på vilken typ av verksamhet som omfattas.

Ett gruppboende enligt LSS ska innefattas av verksamhetsklass 5B vilket omfattar personer i vårdmiljöer som har begränsade eller inga förutsättningar att sätta sig själv i säkerhet. För ett serviceboende enligt LSS kan det föreligga en annan situation beroende på individernas förmåga⁵. Verksamhetsklass 3A reglerar

³ Diarienummer: SN-2015/2056.722

⁴ [Indelning i byggnadsklass och verksamhetsklasser - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

⁵ BFS 2011:26 - [BFS 2011:26 BBR 19 - 5 Brandskydd \(svenskbrandskyddsplanering.se\)](#)

brandskydd för bostäder där det vistas personer som kan förväntas ha god lokalkännedom och som har förutsättningar att själva sätta sig i säkerhet. Exempel på utrymmen som ingår i verksamhetsklass 3A är vanliga bostadslägenheter såsom bostäder i flerbostadshus, trygghetsboende, seniorboende och liknande⁶.

Det tilltänkta serviceboendet på Sjödalsvägen 14–16, följer lokal- och funktionsprogrammet i tillämpliga delar. I förfrågan att inrymma nytt serviceboende LSS (bilaga 4) föreslås att avsteg från funktionsprogram gällande verksamhetsklass för brandskydd görs då individerna i den tilltänkta målgruppen för serviceboendet har behov av närhet till personal och gemensamma utrymmen, men full rörelseförmåga och kapacitet att sätta sig själva i säkerhet vid fara som exempelvis brand. Bygglov söks om så behövs och brandskydd enligt verksamhetsklass 3A uppfylls.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att förslaget serviceboende uppfyller behovet för den tilltänkta målgruppen. Tidsperspektivet och de ekonomiska besparingarna gör att förvaltningen förordar att det tilltänkta serviceboendet ska drivas i kommunal regi med avsteg från lokal- och funktionsprogram enligt förslag till beslut.

Lotta Wigen
Socialdirektör

Helén Trostemo
Ekonomichef

Bilagor

1. Lokalresursplan 2021 Huddinge kommun
2. Socialförvaltningens Lokalprognos 2022
3. Lokalresursplan för perioden 2023–2030 Huddinge kommun
4. Förfrågan att inrymma nytt serviceboende LSS i lokaler på Sjödalsvägen 14–16
5. Generellt lokal- och funktionsprogram för bostad med särskild service enligt LSS för personer med funktionsnedsättning i Huddinge kommun

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förvaltning, lokalplanering

Rådet för funktionshinderfrågor

⁶ BFS 2014:3